

شش درس ویولن

یهودی منوهین

ترجمه‌ی ساسان گلفر

نشر آرویج

شش درس ویولن کاری است از یهودی منوهین ویولونیست مطرح و یکی از بهترین آثار مكتوب در زمینه‌ی موسیقی، به خصوص در رابطه با جنبه‌ی آموزشی و تعلیمی آن در مورد ویولن. کتاب حاوی شش درس است که هر یک نیز با شرح و بیان شیوه‌ی تعلیم منوهین همراه شده است. در واقع هر درس بیان مکتوبی است از شش کلاس درس او. با توجه به نیاز به متن آموزشی جامع در مورد تکنیک ویولن، این اثر بسیار سودمند می‌نماید.

این کتاب برگرفته از شش فیلم به نام ویولن می‌باشد که منوهین با مهارت‌های تکنیکی گوناگونی جنبه‌های اساسی و پایه‌ای ویولن را آموزش می‌دهد، و همان‌گونه که مترجم می‌آورد نکته‌ی جالب این آموزش‌ها بسط اصول، تعالیم و نرم‌شدهای یوگا همراه با تکنیک‌های نوازنده‌ی است که اهمیت کار نوازنده‌ی را برای هنرجوی ویولن آشکار می‌کند. اما شش درس این کتاب عبارت‌اند از:

- تعلیم آموزش آماده‌سازی بدنی و جسمی عمومی و تمرین‌های مرتبط با آن.

- آموزش تمرین‌های لازم برای آماده‌سازی دست راست.

- آموزش تمرین‌های لازم برای آماده‌سازی دست چپ.

- آموزش حرکات آرشه و طریقه صحیح آرشه‌گیری و آرشه‌کشی.

- آموزش حرکات دست چپ انگشت‌گذاری پوزیسیون و نقش چانه و وزن ویولن و... .

- آموزش حرکات هر دو دست با هم (مجموعه‌ای که منجر به ویولن نوازی می‌شود)

همچنین ۲ فصل ضمیمه شامل تمرینات روزانه کلی و تمرینات برای گرم شدن دست‌ها و نیز طریقه‌ی صحیح و اصولی نگاهداری و حفاظت از ویولن و اجزای ساز و... است.

منوهین اهمیت تمرین‌های بدنی و پیروی از یک نظام مشخص در زندگی روزانه را برای نوازنده‌ی ویولن مورد تأکید قرار می‌دهد. وارستگی اخلاقی و معنوی بهداشت شخصی و رژیم‌های غذایی را از مهم‌ترین اصول در نوازنده‌ی ویولون برمی‌شمارد. وی در درس اول که مربوط به آماده‌سازی بدنی و جسمی عمومی است به مباحثی چون روش ذخیره‌سازی انرژی، تجزیه و تحلیل تنفس در انگشتان و اعضای بدن، تنفس، نحوه‌ی قرارگیری و کشش‌های بدنی و تمرین‌های نوسانی بنیادی برای نواختن ساز به هنرجو می‌پردازد. همچنین ۵ تمرین ساده یوگا نیز جهت آمادگی روانی در این بخش آمده است.

در واقع توجه و پرداختن به عنصر آمادگی جسمانی و همچنین تمرین‌های متنوع در پایان هر درس ارزش کتاب را یادآور می‌شود. در بخش دوم به آموزش‌های لازم برای آماده‌سازی دست راست که آرشه را در اختیار می‌گیرد، پرداخته می‌شود. تمرین‌های انگشتان و حرکات مج و ساعد و بازو برای گرفتن ارشه و تسلط بر آرشه‌کشی برای نوازنده‌گان اهمیت زیادی دارد. در واقع حرکات هماهنگ انگشتان و نیروهایی که بر دست به هنگام نواختن وارد می‌شود، موضوع‌های مورد بحث درس دوم است. در این بخش همچون درس اول تصاویر متعددی از حالات مختلف آورده می‌شود. در درس سوم که به تمرین‌های ضروری برای آماده‌سازی دست چپ می‌پردازد. منوهین ابتدا به خطاهای معمول در نگه داشتن ویولن و نحوه درست نگه داشتن ساز در دست چپ و تکیه دادن آن به زیر چانه را بررسی می‌کند و سپس تمرین‌های ویژه‌ای ارائه می‌دهد. این بخش را می‌توان مقوله‌ای اساسی در ارائه‌ی هنر نوازنده‌ی ویولن دانست.

سه فصل بعدی به دروس عملی و حرکات دست و آرشه با سیم و ساز اختصاص دارد و اهمیت عمدہ‌ای در ارتقای سطح کیفی و هنری هنرجو ایفاد می‌کند.

در واقع درس چهارم به حرکات آرشه پرداخته و ضربه‌زنی‌ها، کشش‌ها و منحنی‌های ساخته شده در فضا از حرکات دست و آرشه و حرکات بدن و تمرین‌های آماده‌سازی مفاصل و انگشتان و... آموزش داده می‌شود. حرکات افقی و قائم انگشتان و دست چپ و تقویت آنها همراه با تمرین‌ها تجزیه و تحلیل می‌شود تا نوبت به گام‌ها، آریزها و هارمونیک مصنوعی برسد. در درس ششم نیز هم حرکات ترکیبی و هم فرمان دو دست مورد بررسی قرار می‌گیرد.

با توجه به کاستی‌های کتاب در معادل‌سازی‌های واژه‌های تخصصی، کتاب برای هنرجویان و علاقه‌مندان ویولن مفید خواهد بود.